

Bernarta Deuna, lekai-purua ta irakaslea

Bernarta Deuna, Tilaravalgo lekaipuru, bizaleta deunez, jakinur eta alatzetan benetan garbal eta bikaina, Andera Miren-en se me zindo ta maiteal andia, kistaf etxian irakasle argia, Parantzezu Eleizetarreko eder galu ta dedu bitxial. Frutaines efi kozkofean jayo zan rogi gafen urtean. Onen gurasoak andiki ta aberasak ziran; baña odoles eta ogasunez baño seme onen bidez ezagun eta ospatsuagoak doguz. Seinduntza izan eban ames zurgaria zala-ta, Bernartaztua maiteago ebau amak besta se-meak baño, ta ahi be ardura andiaogu azan eban, zeruko Amagazko erasprena ugatzaz eradoskiene eutsola. Biziibidea atetareko, intera tan gaste askok gudariztea artu ta jafaitu erojen: Bernarta-ren anai bi be gudari egin ziran; bana gudarizteko gaste gudientzat biziibide egokian etzala-ta, Bernarta-ri jakintzak ira kasteko asumia artu eben gurasoak eta asumia oregaz entren se-metxua Chatillon go ikastetxera bidali.

Bizitza osorai eraspen jatof, samuf, lazantusua izan eutsan Bernarta-k zeruko Amari: una zala be Miren-izena entzunaz beste barik, pozer jauzika asii osi za Bernartaztua. Gaste mardo, lerdin, uredin eta galanta zan-ta, emakume asko ebiltzan aren edeia lortu nairik. Bein banet ofelak emakume batzen arpegia ikusmizie begiratu ebala-ta, arinkeri ofen garbaiz ur ozt-otzeta sartu eban Bernarta-k bere gorputza aragiaren sua itzali be ebala-ta. Egufe ta garbi irautea, ori za Bernarta-en asmu nagusi-galema. Ofetarako-egokien eta onen Zisterko Gapataz-ri deritoxa ta antxe saritzeko asumia artzen da.

Amanbire bat urte auferago Eroberta, Molesme-ko lekaipuru irasi eban. Gopatz ertsia ta gafatu or; baña Gopatz ofetako biziherria latza-be-latza zala-ta, gizaseme gitxi azuztzen ziran zisterko lekaide izaten. Ori gora-bera etzaz Bernarta ikaratu Anayak bai, anaiak ikaratu ta iztutu ziran eta Zisterko lekaide izateko asumia Bernartaztua burutik kendu nai tan eutsuen: baña Bernarta anayak baño jakintzaga eta izketan antzetusago zan-ta, en eta beste gaste batzen gogo-biotzak suritu ta irabia egin ebazan bere asumaren alde. Fontainesera doaz anayak, Zister - Gopatzan sartu baño len, aitaren onespina artzeko Gida, anai nausia, Nibarda txikienari di-floso: Aguf; anai; gu-ba-goaz eta ogasun gusien jabeagi zeu egiten zaitugu; baña txikialdi diontse: Zeuentzat zeraua akeratuz dozue ta niretsat luha itxi; ori eztago ondo: neu bezuelin noa.

Agetamar zaldun gaste-paupaoi doaz al-kafekin Zisterberri Bernartak ogei urte ditu, ta odol beroko gasteari dagokionez, bixita baña joranez asten dau, onoimenetan au-eratzeko asmu bizi. Sañi itanduten ei-etu-san Bernarta-k bere bururi; *"Zetarako etofi zara ona?* Zeure burua eri, aragia ilera, gogor senduto ta osoro Jaunarena izatearen, ez ete-zara etofi? Be ofetarako etofi bozara, gero baño gero apalago, zin-dago, oso ta ornidugoz izateko alak eta lefak egin beaf dozuz". Esan eta egin, aldi labu-uean asko be asko auferatu za Bernarta zero zuero bidean.

Bernarta ta lagunen ospe ona zala-ta, gaste asko etofi ziran Zisterko lekaide-rexa. Gudientzat lekukir ez ta lekaro bañiak akeratuz beaf izan ebazan lekaipuruak

E.TAR J.

II Iñoskentzi Doipururen aldiari Ezel-kan izan tan tango kaltegafia be, Bernarta deunari eskefale atondu zu iñole hute baño lenago. Doipururen edo Gotzañen baten eskabidez Eleiz-batzar askotan aurkeztu bera jakturri erakutsi beaf izan eban, eta Bernartak zioñana, zerutik jatsiriko aingerua izan bai litzan, lotsa ta itzal anditzentzen ebet batzarkideko gudientzat. Bi-gafen gurutze-gudua be Bernarta deunak adierazo eutsen kistaf-efiei, eta Palestina-ko joateko goiko gafez berotu ebazan biotzak etziran zian gitxi. Aita Santu ta bakaldun askok aintzat be aintzat artu eben Clara-valgo lekaipuru; baña luñeko dedu ta andizunenek egundo ez eban artu nai izan Bernarta-k. Jaunagazko maitasun beror eta Andera Miren-izena eraspen samuele, Claravalgo bakartegi kutunean il zan 1153 gafen urteko diañonilaren 20an. Ogei urte, bañu altaretan egoan deun andi onen irudia.

E.TAR J.

III Iñoskentzi Doipururen aldiari Ezel-kan izan tan tango kaltegafia be, Bernarta deunari eskefale atondu zu iñole hute baño lenago. Doipururen edo Gotzañen baten eskabidez Eleiz-batzar askotan aurkeztu bera jakturri erakutsi beaf izan eban, eta Bernartak zioñana, zerutik jatsiriko aingerua izan bai litzan, lotsa ta itzal anditzentzen ebet batzarkideko gudientzat. Bi-gafen gurutze-gudua be Bernarta deunak adierazo eutsen kistaf-efiei, eta Palestina-ko joateko goiko gafez berotu ebazan biotzak etziran zian gitxi. Aita Santu ta bakaldun askok aintzat be aintzat artu eben Clara-valgo lekaipuru; baña luñeko dedu ta andizunenek egundo ez eban artu nai izan Bernarta-k. Jaunagazko maitasun beror eta Andera Miren-izena eraspen samuele, Claravalgo bakartegi kutunean il zan 1153 gafen urteko diañonilaren 20an. Ogei urte, bañu altaretan egoan deun andi onen irudia.

E.TAR J.

IV Iñoskentzi Doipururen aldiari Ezel-kan izan tan tango kaltegafia be, Bernarta deunari eskefale atondu zu iñole hute baño lenago. Doipururen edo Gotzañen baten eskabidez Eleiz-batzar askotan aurkeztu bera jakturri erakutsi beaf izan eban, eta Bernartak zioñana, zerutik jatsiriko aingerua izan bai litzan, lotsa ta itzal anditzentzen ebet batzarkideko gudientzat. Bi-gafen gurutze-gudua be Bernarta deunak adierazo eutsen kistaf-efiei, eta Palestina-ko joateko goiko gafez berotu ebazan biotzak etziran zian gitxi. Aita Santu ta bakaldun askok aintzat be aintzat artu eben Clara-valgo lekaipuru; baña luñeko dedu ta andizunenek egundo ez eban artu nai izan Bernarta-k. Jaunagazko maitasun beror eta Andera Miren-izena eraspen samuele, Claravalgo bakartegi kutunean il zan 1153 gafen urteko diañonilaren 20an. Ogei urte, bañu altaretan egoan deun andi onen irudia.

E.TAR J.

V Iñoskentzi Doipururen aldiari Ezel-kan izan tan tango kaltegafia be, Bernarta deunari eskefale atondu zu iñole hute baño lenago. Doipururen edo Gotzañen baten eskabidez Eleiz-batzar askotan aurkeztu bera jakturri erakutsi beaf izan eban, eta Bernartak zioñana, zerutik jatsiriko aingerua izan bai litzan, lotsa ta itzal anditzentzen ebet batzarkideko gudientzat. Bi-gafen gurutze-gudua be Bernarta deunak adierazo eutsen kistaf-efiei, eta Palestina-ko joateko goiko gafez berotu ebazan biotzak etziran zian gitxi. Aita Santu ta bakaldun askok aintzat be aintzat artu eben Clara-valgo lekaipuru; baña luñeko dedu ta andizunenek egundo ez eban artu nai izan Bernarta-k. Jaunagazko maitasun beror eta Andera Miren-izena eraspen samuele, Claravalgo bakartegi kutunean il zan 1153 gafen urteko diañonilaren 20an. Ogei urte, bañu altaretan egoan deun andi onen irudia.

E.TAR J.

VI Iñoskentzi Doipururen aldiari Ezel-kan izan tan tango kaltegafia be, Bernarta deunari eskefale atondu zu iñole hute baño lenago. Doipururen edo Gotzañen baten eskabidez Eleiz-batzar askotan aurkeztu bera jakturri erakutsi beaf izan eban, eta Bernartak zioñana, zerutik jatsiriko aingerua izan bai litzan, lotsa ta itzal anditzentzen ebet batzarkideko gudientzat. Bi-gafen gurutze-gudua be Bernarta deunak adierazo eutsen kistaf-efiei, eta Palestina-ko joateko goiko gafez berotu ebazan biotzak etziran zian gitxi. Aita Santu ta bakaldun askok aintzat be aintzat artu eben Clara-valgo lekaipuru; baña luñeko dedu ta andizunenek egundo ez eban artu nai izan Bernarta-k. Jaunagazko maitasun beror eta Andera Miren-izena eraspen samuele, Claravalgo bakartegi kutunean il zan 1153 gafen urteko diañonilaren 20an. Ogei urte, bañu altaretan egoan deun andi onen irudia.

E.TAR J.

VII Iñoskentzi Doipururen aldiari Ezel-kan izan tan tango kaltegafia be, Bernarta deunari eskefale atondu zu iñole hute baño lenago. Doipururen edo Gotzañen baten eskabidez Eleiz-batzar askotan aurkeztu bera jakturri erakutsi beaf izan eban, eta Bernartak zioñana, zerutik jatsiriko aingerua izan bai litzan, lotsa ta itzal anditzentzen ebet batzarkideko gudientzat. Bi-gafen gurutze-gudua be Bernarta deunak adierazo eutsen kistaf-efiei, eta Palestina-ko joateko goiko gafez berotu ebazan biotzak etziran zian gitxi. Aita Santu ta bakaldun askok aintzat be aintzat artu eben Clara-valgo lekaipuru; baña luñeko dedu ta andizunenek egundo ez eban artu nai izan Bernarta-k. Jaunagazko maitasun beror eta Andera Miren-izena eraspen samuele, Claravalgo bakartegi kutunean il zan 1153 gafen urteko diañonilaren 20an. Ogei urte, bañu altaretan egoan deun andi onen irudia.

E.TAR J.

VIII Iñoskentzi Doipururen aldiari Ezel-kan izan tan tango kaltegafia be, Bernarta deunari eskefale atondu zu iñole hute baño lenago. Doipururen edo Gotzañen baten eskabidez Eleiz-batzar askotan aurkeztu bera jakturri erakutsi beaf izan eban, eta Bernartak zioñana, zerutik jatsiriko aingerua izan bai litzan, lotsa ta itzal anditzentzen ebet batzarkideko gudientzat. Bi-gafen gurutze-gudua be Bernarta deunak adierazo eutsen kistaf-efiei, eta Palestina-ko joateko goiko gafez berotu ebazan biotzak etziran zian gitxi. Aita Santu ta bakaldun askok aintzat be aintzat artu eben Clara-valgo lekaipuru; baña luñeko dedu ta andizunenek egundo ez eban artu nai izan Bernarta-k. Jaunagazko maitasun beror eta Andera Miren-izena eraspen samuele, Claravalgo bakartegi kutunean il zan 1153 gafen urteko diañonilaren 20an. Ogei urte, bañu altaretan egoan deun andi onen irudia.

E.TAR J.

IX Iñoskentzi Doipururen aldiari Ezel-kan izan tan tango kaltegafia be, Bernarta deunari eskefale atondu zu iñole hute baño lenago. Doipururen edo Gotzañen baten eskabidez Eleiz-batzar askotan aurkeztu bera jakturri erakutsi beaf izan eban, eta Bernartak zioñana, zerutik jatsiriko aingerua izan bai litzan, lotsa ta itzal anditzentzen ebet batzarkideko gudientzat. Bi-gafen gurutze-gudua be Bernarta deunak adierazo eutsen kistaf-efiei, eta Palestina-ko joateko goiko gafez berotu ebazan biotzak etziran zian gitxi. Aita Santu ta bakaldun askok aintzat be aintzat artu eben Clara-valgo lekaipuru; baña luñeko dedu ta andizunenek egundo ez eban artu nai izan Bernarta-k. Jaunagazko maitasun beror eta Andera Miren-izena eraspen samuele, Claravalgo bakartegi kutunean il zan 1153 gafen urteko diañonilaren 20an. Ogei urte, bañu altaretan egoan deun andi onen irudia.

E.TAR J.

X Iñoskentzi Doipururen aldiari Ezel-kan izan tan tango kaltegafia be, Bernarta deunari eskefale atondu zu iñole hute baño lenago. Doipururen edo Gotzañen baten eskabidez Eleiz-batzar askotan aurkeztu bera jakturri erakutsi beaf izan eban, eta Bernartak zioñana, zerutik jatsiriko aingerua izan bai litzan, lotsa ta itzal anditzentzen ebet batzarkideko gudientzat. Bi-gafen gurutze-gudua be Bernarta deunak adierazo eutsen kistaf-efiei, eta Palestina-ko joateko goiko gafez berotu ebazan biotzak etziran zian gitxi. Aita Santu ta bakaldun askok aintzat be aintzat artu eben Clara-valgo lekaipuru; baña luñeko dedu ta andizunenek egundo ez eban artu nai izan Bernarta-k. Jaunagazko maitasun beror eta Andera Miren-izena eraspen samuele, Claravalgo bakartegi kutunean il zan 1153 gafen urteko diañonilaren 20an. Ogei urte, bañu altaretan egoan deun andi onen irudia.

E.TAR J.

XI Iñoskentzi Doipururen aldiari Ezel-kan izan tan tango kaltegafia be, Bernarta deunari eskefale atondu zu iñole hute baño lenago. Doipururen edo Gotzañen baten eskabidez Eleiz-batzar askotan aurkeztu bera jakturri erakutsi beaf izan eban, eta Bernartak zioñana, zerutik jatsiriko aingerua izan bai litzan, lotsa ta itzal anditzentzen ebet batzarkideko gudientzat. Bi-gafen gurutze-gudua be Bernarta deunak adierazo eutsen kistaf-efiei, eta Palestina-ko joateko goiko gafez berotu ebazan biotzak etziran zian gitxi. Aita Santu ta bakaldun askok aintzat be aintzat artu eben Clara-valgo lekaipuru; baña luñeko dedu ta andizunenek egundo ez eban artu nai izan Bernarta-k. Jaunagazko maitasun beror eta Andera Miren-izena eraspen samuele, Claravalgo bakartegi kutunean il zan 1153 gafen urteko diañonilaren 20an. Ogei urte, bañu altaretan egoan deun andi onen irudia.

E.TAR J.

XII Iñoskentzi Doipururen aldiari Ezel-kan izan tan tango kaltegafia be, Bernarta deunari eskefale atondu zu iñole hute baño lenago. Doipururen edo Gotzañen baten eskabidez Eleiz-batzar askotan aurkeztu bera jakturri erakutsi beaf izan eban, eta Bernartak zioñana, zerutik jatsiriko aingerua izan bai litzan, lotsa ta itzal anditzentzen ebet batzarkideko gudientzat. Bi-gafen gurutze-gudua be Bernarta deunak adierazo eutsen kistaf-efiei, eta Palestina-ko joateko goiko gafez berotu ebazan biotzak etziran zian gitxi. Aita Santu ta bakaldun askok aintzat be aintzat artu eben Clara-valgo lekaipuru; baña luñeko dedu ta andizunenek egundo ez eban artu nai izan Bernarta-k. Jaunagazko maitasun beror eta Andera Miren-izena eraspen samuele, Claravalgo bakartegi kutunean il zan 1153 gafen urteko diañonilaren 20an. Ogei urte, bañu altaretan egoan deun andi onen irudia.

E.TAR J.

XIII Iñoskentzi Doipururen aldiari Ezel-kan izan tan tango kaltegafia be, Bernarta deunari eskefale atondu zu iñole hute baño lenago. Doipururen edo Gotzañen baten eskabidez Eleiz-batzar askotan aurkeztu bera jakturri erakutsi beaf izan eban, eta Bernartak zioñana, zerutik jatsiriko aingerua izan bai litzan, lotsa ta itzal anditzentzen ebet batzarkideko gudientzat. Bi-gafen gurutze-gudua be Bernarta deunak adierazo eutsen kistaf-efiei, eta Palestina-ko joateko goiko gafez berotu ebazan biotzak etziran zian gitxi. Aita Santu ta bakaldun askok aintzat be aintzat artu eben Clara-valgo lekaipuru; baña luñeko dedu ta andizunenek egundo ez eban artu nai izan Bernarta-k. Jaunagazko maitasun beror eta Andera Miren-izena eraspen samuele, Claravalgo bakartegi kutunean il zan 1153 gafen urteko diañonilaren 20an. Ogei urte, bañu altaretan egoan deun andi onen irudia.

E.TAR J.

XIV Iñoskentzi Doipururen aldiari Ezel-kan izan tan tango kaltegafia be, Bernarta deunari eskefale atondu zu iñole hute baño lenago. Doipururen edo Gotzañen baten eskabidez Eleiz-batzar askotan aurkeztu bera jakturri erakutsi beaf izan eban, eta Bernartak zioñana, zerutik jatsiriko aingerua izan bai litzan, lotsa ta itzal anditzentzen ebet batzarkideko gudientzat. Bi-gafen gurutze-gudua be Bernarta deunak adierazo eutsen kistaf-efiei, eta Palestina-ko joateko goiko gafez berotu ebazan biotzak etziran zian gitxi. Aita Santu ta bakaldun askok aintzat be aintzat artu eben Clara-valgo lekaipuru; baña luñeko dedu ta andizunenek egundo ez eban artu nai izan Bernarta-k. Jaunagazko maitasun beror eta Andera Miren-izena eraspen samuele, Claravalgo bakartegi kutunean il zan 1153 gafen urteko diañonilaren 20an. Ogei urte, bañu altaretan egoan deun andi onen irudia.

E.TAR J.

XV Iñoskentzi Doipururen aldiari Ezel-kan izan tan tango kaltegafia be, Bernarta deunari eskefale atondu zu iñole hute baño lenago. Doipururen edo Gotzañen baten eskabidez Eleiz-batzar askotan aurkeztu bera jakturri erakutsi beaf izan eban, eta Bernartak zioñana, zerutik jatsiriko aingerua izan bai litzan, lotsa ta itzal anditzentzen ebet batzarkideko gudientzat. Bi-gafen gurutze-gudua be Bernarta deunak adierazo eutsen kistaf-efiei, eta Palestina-ko joateko goiko gafez berotu ebazan biotzak etziran zian gitxi. Aita Santu ta bakaldun askok aintzat be aintzat artu eben Clara-valgo lekaipuru; baña luñeko dedu ta andizunenek egundo ez eban artu nai izan Bernarta-k. Jaunagazko maitasun beror eta Andera Miren-izena eraspen samuele, Claravalgo bakartegi kutunean il zan 1153 gafen urteko diañonilaren 20an. Ogei urte, bañu altaretan egoan deun andi onen irudia.

E.TAR J.

XVI Iñoskentzi Doipururen aldiari Ezel-kan izan tan tango kaltegafia be, Bernarta deunari eskefale atondu zu iñole hute baño lenago. Doipururen edo Gotzañen baten eskabidez Eleiz-batzar askotan aurkeztu bera jakturri erakutsi beaf izan eban, eta Bernartak zioñana, zerutik jatsiriko aingerua izan bai litzan, lotsa ta itzal anditzentzen ebet batzarkideko gudientzat. Bi-gafen gurutze-gudua be Bernarta deunak adierazo eutsen kistaf-efiei, eta Palestina-ko joateko goiko gafez berotu ebazan biotzak etziran zian gitxi. Aita Santu ta bakaldun askok aintzat be aintzat artu eben Clara-valgo lekaipuru; baña luñeko dedu ta andizunenek egundo ez eban artu nai izan Bernarta-k. Jaunagazko maitasun beror eta Andera Miren-izena eraspen samuele, Claravalgo bakartegi kutunean il zan 1153 gafen urteko diañonilaren 20an. Ogei urte, bañu altaretan egoan deun andi onen irudia.

E.TAR J.